

Vinterväghållning i Bäsna

-Vägföreningens respektive fastighetsägares ansvar

Bäsna Vägars Samfällighetsförening (Bäsna VSF, "vägföreningen") bildades av byns fastighetsägare för att effektivt förvalta de gator och grönområden i byn som framgår av Lantmäteriets anläggningsbeslut. Bäsna VSF sköts i enlighet med *Lagen om förvaltning av samfälligheter, SFS 1973:1150*.

Det är din fastighet, inte du personligen, som är del av samfälligheten. Som ägare till fastigheten är du automatiskt medlem i Bäsna Vägars Samfällighetsförening. Som medlem är du skyldig att följa de regler för att bevara sundhet, ordning och trivsel samt gott skick inom samfälligheten som vägsamfälligheten beslutat. Du är också skyldig att noggrant se till att reglerna även följs av personer som hör till ditt hushåll, är dina hyresgäster eller som besöker dig som gäster. Vid regelbrott kan Bäsna VSF komma att, på din bekostnad, rätta till de felaktigheter du åstadkommit. Om du bryter mot dessa föreskrifter, har föreningen i enlighet med *Lag 2009:184* rätt att föra talan mot dig i domstol.

Vägföreningen är väghållare och köper entreprenadarbeten

Vägföreningen är väghållare för byns förrättade gator och ansvarar för väghållningen på dem. För gårdsinfarter, skogsbilvägar, gångstigar osv som inte ingår i förrättningen, ansvarar respektive fastighetsägare. För den statliga landsvägen genom byn är Trafikverket väghållare.

Väghållningsarbetet upphandlas av entreprenörer. Dessa ansvarar för att arbeten som vägföreningen beställt, blir utförda i rätt tid och med rätt kvalitet. Vägföreningen beslutar om vad som ska utföras, vad som inte ska utföras, samt när arbetena ska utföras.

Väghållningen omfattar *vinterväghållning* (plogning, halkbekämpning mm), *barmarksunderhåll* (asfaltering mm) samt *skötsel av grönytor*.

Vi bybor betalar för våra gators skötsel

Vägföreningens arbeten finansieras genom vägavgifter från byns fastighetsägare, genom statlig ersättning från Trafikverket för att våra gator är öppna för allmän trafik, samt genom ersättning från Gagnefs kommun för bland annat skötsel av kommunala grönytor.

Tre typer av vinterväghållningsarbeten

Vinterväghållningen omfattar tre typer av arbeten:

1. Snöplogning, samt eventuell snöbortforsling vid extrema mängder snö.
2. Halkbekämpning.

3. Upptagning av vintersand på våren.

Arbetena utförs så att de tillgodoser skäligen krav på trevnad och trafiksäker framkomlighet.

Plogning, snöupplag och snöbortforsling

Startkriterie och åtgärdsdagar för plogning

Plogning utförs efter större och under längre snöfall. Jämförelsevis är Trafikverkets riktlinje för plogning på enskilda vägar 8 cm medelsnöddjup. Vägföreningen har dock högre ambition. Vid beslut om plogning vägs även väderprognos in, vilket medför att plogning ibland kan ske tidigare än vid 8 cm, likaväl som något senare. Beslut om plogning tas av vägföreningens vägfogde, samt vid uppenbart behov av plogentreprenören på vägföreningens uppdrag. Åtgärdsdagar efter beslut om plogning är ca 10 timmar, vilket är jämförbart med Borlänge kommuns åtgärdsdagar för bostadsgator. Efter nattligt snöfall kan alltså snön ligga kvar ända fram mot kvällen. Detta är klokt att beakta vid val av bilmodell, vinterdäck osv. Varje ploggrunda kostar vår samfällighet i storleksordning 10 000 kr. *Krav på plogning vid mindre snödjup likväl som beredskap för kortare åtgärdsdagar skulle medföra kraftigt ökad kostnad och därmed kraftigt höjd vägavgift.*

Först plogas tillräckligt bred körbana så att trafiken kan komma fram. Därefter plogas hela körbanebreddens samt vägskalet rensas från snö. Vid långvariga snöfall där plogning skett innan det slutat snöa, beslutar byns vägfogde om avslutande renplogning ska ske eller inte.

Plogning sker ofta nattetid. Då hindrar inte trafiken vår entreprenör. Dessutom ger det bättre framkomlighet till Bäsna som ska till jobb eller skola på morgonen.

Överplogning, det vill säga plogning utanför väggkanten, kan förekomma till ca 3 dm bredd.

Fastighetsägare ansvarar för att plogvallen tas bort

När byns gator plogas, bildas en plogvall framför tomtutfarer och dylikt. Av kostnadsskäl och i enlighet med svensk praxis ansvarar fastighetsägaren själv för att dennes anslutning till bygatan blir röjd.

Normalt plogas snön till vallar utanför väggkanten. Detta förebygger ojämn tjällyftning och tjälprickor i vägbanan.

Skador på staket, byggnader och dylikt

Vid maskinell snöröjning förekommer att påkörningsskador uppstår på enskild egendom vid sidan av gatan eller vägen, till exempel staket, häckar, grindstolpar, byggnader och brevlådor. Vägföreningen kan fatta beslut om att ersätta vissa sådana skador.

Vissa olägenheter får fastighetsägare tåla, exempelvis att det vid snöplogning händer att snövallar plogas upp mot husfasad som ligger i anslutning till gränsen mot gatan.

Om upplogade snömassor genom sin tyngd pressar sönder ett staket är vägföreningen inte ersättningskyldig. Fastighetsägare som sätter upp ett staket vid tomtgräns, måste räkna med att det utsätts för påfrestningar och ska därför se till att staketet är så kraftigt att det står emot snömassorna.

Nyttjande av förgårdsmark

Mellan gatan och många av byns fastigheter finns en remsa med så kallad förgårdsmark. Den används för nedgrävda servisledningar samt vintertid till samfällighetens snöupplag. Denna markremsa ägs av Gagnefs kommun, som överlåtit förvaltningen till Bäsna VSF. För att minimera kostnaderna, har Bäsna VSF delegerat till respektive fastighetsägare att sköta förgårdsmarken så som vore egen tomtmark (gräsklippning, eventuell markering av asfaltkant med snöstötar, osv.). I gengäld har fastighetsägaren ensamrätt till att nyttja förgårdsmarken till parkering av fordon, osv. Om du vill lägga över snö på grannens förgårdsmark, krävs medgivande av denne. Förgårdsmark får inte bebyggas med staket eller liknande. Asfaltering av förgårdsmark kan få ske efter medgivande från Bäsna VSF. Fastighetsägaren ansvarar då fortsatt för underhåll av den hårdgjorda ytan/marken.

Bortforsling av snö kostar mycket pengar och undviks så långt möjligt. Vägföreningen kan därför komma lägga visst snöupplag utmed gatan i sig, så att körbanebreddens minskas. Ett undantag är om snömängderna blivit extremt stora, så att bortforsling krävs av trafiksäkerhetsskäl (dålig sikt & för litet utrymme).

Fastighetsägares och fordonsförare/bilägares ansvar för snöröjning och sandning

Fastighetsägare har naturligtvis inte rätt att forsla snö från sin fastighet ut på gatan. Om snö eller is fallit av byggnad eller av annan anledning hamnat på gatan, är det fastighetsägarens skyldighet att omgående forsla bort den. Om lokal halka uppstått efter bortforslingen är du även skyldig att sanda. Underlåter du som husägare att omgående forsla bort snö som skottats ut på gatan från din fastighet eller bil, då kan vägföreningen avropa insats från entreprenör. Sådan insats faktureras sedan dig som fastighetsägare. Vägföreningen kan nämligen inte undgå ansvar mot trafikanter bara för att snön eller isen kommer från din egendom.

Vissa av byns vägar och gator är så pass breda, att det går parkera på dem utan hinder för annan trafik, exempelvis sopbil och brandbil. Vägföreningen tillåter tills vidare bilparkering på dessa gator. Fastighetsägare/gäster som parkerar på gatan och har hindrat snöplogen är skyldig att skotta bort plogvall och snö som snöplogen inte kommit åt. Underlåter fordonsföraren att omgående skotta bort detta, då kan vägföreningen avropa insats från entreprenör. Sådan insats faktureras sedan fastighetsägaren.

Halkbekämpning med saltblandat fingrus

Halkbekämpning sker med mekanisk metod, i vårt fall med fingrus ca 2-5 mm av krossat berg. Fingruset kan ha viss inblandning av vägsalt mot klumpbildning.

Halkbekämpning sker normalt inte på hela gatubredd.

Beslut om halkbekämpning tas av byns vägfogde, samt vid uppenbart behov av plogentreprenören på uppdrag av vägföreningen.

När du behöver halkbekämpa din infart

Bäsna VSF har tillsammans med Gagnefs Kommun byggt en väderskyddad sanddepå vid förrådet ovanför Bygdegården. Där kan invånarna vid behov hämta ett par hinkar fingrus för extra halkbekämpning på din del av gatan eller på egna infarten.

Upptagning av vintergruset

Halkbekämpningsmaterialet tas upp med sopmaskin när vintersäsongen bedöms vara över.

Det är lätt att cykla omkull på fingruset, när asfalten har tinat fram. Om ni tar fram cyklarna tidigt på våren innan gruset tagits upp, se då till att förklara för barnen att ta det extra försiktigt och om möjligt undvika tvärsvingar samt hårda inbromsningar på lösgruset. Detta gäller särskilt i korsningar och kurvor.

Vägföreningens budget för vinterväghållning

Vägföreningens budgetår löper från januari till december. Byns budget räcker till tio-tolv 'plogsvingar' under vintern. Vissa år kan vi under våren konstatera att en stor del av budgeten har förbrukats under januari – mars. Under ett snöigt år kan alltså vinterbudgeten vara förbrukad redan i april. Självklart plogar vi ändå fram till Nyår. Då tas pengar från budgeten för kommande års barmarksunderhåll. Omvänt kan vinterkostnaderna under snöfattiga år bli lägre än budget. Då överförs pengarna till barmarksunderhållet, så att mer belägningsunderhåll utförs.

Kontakt med vägföreningen

Ekonomiska frågor avhandlas på Bäsna VSF årsstämma som hålls under sen vinter.

Löpande nyheter publiceras via Facebook-sidan '*Bäsna vägars samfällighetsförening*'.

Om du ser snöhögar som skymmer sikten i trafiken eller uppmärksammar annat som kan vara bra för vägföreningens styrelse att veta, har frågor eller synpunkter på vinterväghållningen, så är du välkommen att höra av dig till vägföreningens vägfogde.

Vägfogde Peter Schönfelder nås via tfn 070 – 916 30 91.